

หลักสูตรการฝึกยกระดับฝีมือ^๑
สาขา : การใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV
(The use and Maintenance of Trucks, gas NGV)

รหัสหลักสูตร ๒๑๒๐๐๑๓๑๐๐๖๐๙

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๗ ongyang กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักความปลอดภัย การใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ได้อย่างถูกวิธี

๑.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้และสามารถถือ匕ายคุณสมบัติของก๊าซ NGV ได้

๑.๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถถือ匕ายโครงสร้างและหลักการทำงานของระบบก๊าซ NGV ในรถบรรทุกได้

๑.๔ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV ได้อย่างถูกต้อง

๑.๕ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถปรับแต่งและแก้ไขข้อขัดข้องเบื้องต้นของรถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV ได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย

๒. ระยะเวลาฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือสำนักงานฝีมือแรงงาน หรือสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ หรือหน่วยงานที่ชื่อเรียกอย่างอื่น ในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมระยะเวลาการฝึก ๓๐ ชั่วโมง โดยผู้รับการฝึกต้องมีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ จึงจะมีสิทธิสอบวัดผล

๓. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

๓.๑ มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป

๓.๒ มีสภาพร่างกาย จิตใจและทัศนคติที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก สามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดจนจบหลักสูตรการฝึก

๓.๓ ผู้ประกอบการติดตั้งอุปกรณ์ NGV

๓.๔ ผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถบรรทุกที่ติดตั้งอุปกรณ์ NGV

๓.๕ ช่างติดตั้งอุปกรณ์ NGV

๓.๖ ประชาชนผู้สนใจที่จะติดตั้งอุปกรณ์ NGV สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถบรรทุก

๔. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน สาขาวิชาการใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV

ชื่อย่อ : วพร. การใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV

ผู้รับการฝึกที่ผ่านการประเมินผล และมีระยะเวลาการฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของระยะเวลาการฝึกทั้งหมดจะได้รับวุฒิบัตร วพร. การใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV

๕. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๑	ความปลอดภัยในการทำงาน	๐.๕	๐
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๒	การใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ	๐.๕	๐
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๓	การจอดรถในโรงซ่อมบำรุง	๐.๕	๑.๕
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๔	คุณสมบัติของก๊าซ NGV	๑	๐
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๕	โครงสร้างและหลักการทำงานของระบบก๊าซ NGV	๑	๐
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๖	อุปกรณ์ระบบก๊าซ NGV และส่วนควบ (Conversion Kit NGV)	๐.๕	๐.๕
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๗	การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเบรก-คลัตช์	๐.๕	๑.๕
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๘	การตรวจเช็คและเปลี่ยนกรองอากาศเครื่องยนต์	๐.๕	๑
๒๑๒๑๐๒๐๕๐๙	การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและไส้กรอง	๐.๕	๒
๒๑๒๑๐๒๐๕๑๐	การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเกียร์และน้ำมันเพื่อห้าม	๐.๕	๒
๒๑๒๑๐๒๐๕๑๑	การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเพาเวอร์	๐.๕	๒
๒๑๒๑๐๒๐๕๑๒	การเปลี่ยนน้ำหม้อน้ำและหม้อพัก	๐.๕	๐.๕
๒๑๒๑๐๒๐๕๑๓	การใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV	๑	๒
๒๑๒๑๐๒๐๕๑๔	การปรับแต่งและแก้ไขขัดข้องเบื้องต้นของรถบรรทุกใช้ ก๊าซ NGV	๒	๗
๒๑๒๑๐๒๐๕๑๕	การวัดและประเมินผล	๐	๐
		รวม	๑๐
		รวมทั้งสิ้น	๖๐
			๓๐

๖. เนื้อหาวิชา

๒๑๒๑๐๒๐๕๐๑

ความปลอดภัยในการทำงาน

(๐.๕ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับหลักความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างถูกวิธี
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักความปลอดภัยในการทำงาน และการป้องกันอุบัติเหตุขณะทำงาน ข้อ
ควรระวังอันอาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อร่างกายของตนเองและผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ปฏิบัติงาน การป้องกันและการ
แก้ไข ข้อควรระวังในใช้สารเคมีต่างๆ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

๒๑๙๑๐๙๐๕๐๒	การใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุประสนค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการใช้งานและบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ ในการใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV	(๐.๕ : ๐)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๓	คำอธิบายรายวิชา ศึกษาชนิดและหน้าที่ของเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ ตลอดจนการใช้งานและการ บำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในงานที่เกี่ยวกับการใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV	(๐.๕ : ๑.๕)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๔	การจดรถในโรงช่องบารุง วัสดุประسنค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการจดรถในโรงช่องบารุงได้อย่าง ถูกวิธี	(๑.๐ : ๐)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๕	คำอธิบายรายวิชา ศึกษาเกี่ยวกับการจดรถในโรงช่องบารุงได้อย่างถูกวิธี สามารถนำรถเข้าในโรงช่องได้ ถูกต้อง และสามารถวิเคราะห์ปัญหาจากการจดรถในโรงช่องบารุงได้ ฝึกปฏิบัติการจดรถในโรงช่อง	(๑.๐ : ๐)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๖	คุณสมบัติของก๊าซ NGV วัสดุประسنค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้และสามารถอธิบายคุณสมบัติของก๊าซ NGV ได้ คำอธิบายรายวิชา ศึกษาการกำเนิดแหล่งก๊าซธรรมชาติ การขุดเจาะ คุณสมบัติทางกายภาพของก๊าซ ธรรมชาติ โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ความหนาแน่นของก๊าซธรรมชาติ ค่าความร้อนของก๊าซธรรมชาติ ขอบเขตการติด ไฟของก๊าซธรรมชาติ ความเร็วในการลามติดไฟของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซชนิดต่างๆ เช่น ก๊าซธรรมชาติอัด(CNG)ก๊าซหุง ต้ม(LPG)ก๊าซธรรมชาติเหลว(LNG) ฯลฯ เป็นต้น รวมถึงแหล่งผลิตก๊าซธรรมชาติในที่ต่างๆและการนำไปใช้ประโยชน์	(๑.๐ : ๐)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๗	โครงสร้างและหลักการทำงานของระบบก๊าซ NGV วัสดุประسنค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถอธิบายโครงสร้างและหลักการทำงานของระบบก๊าซ NGV ใน รถบรรทุกได้	(๑.๐ : ๐)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๘	คำอธิบายรายวิชา ศึกษาโครงสร้าง ส่วนประกอบ หน้าที่ หลักการทำงานของอุปกรณ์ที่ติดตั้งในระบบ เชื้อเพลิงก๊าซ NGV ในรถบรรทุก ตำแหน่งการติดตั้ง อุปกรณ์ การวางท่อส่งก๊าซ การวางตำแหน่งถังก๊าซ โดยเป็นไป ตามหลักกฎหมายของการติดตั้งอุปกรณ์ก๊าซ NGV ในรถบรรทุก	(๐.๕ : ๐.๕)
๒๑๙๑๐๙๐๕๐๙	อุปกรณ์ระบบก๊าซ NGV และส่วนควบ (Conversion Kit NGV) วัสดุประسنค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถติดตั้ง อุปกรณ์ การวางท่อส่งก๊าซ การวางตำแหน่งถังก๊าซ โดยเป็นไป ตามหลักกฎหมายของการติดตั้งอุปกรณ์ก๊าซ NGV ในรถบรรทุก และส่วนควบ (Conversion Kit NGV)	(๐.๕ : ๐.๕)

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติการทดสอบ-ประกอบอุปกรณ์ก้าช NGV การติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆของระบบก้าช NGV และส่วนควบคุม มาตรฐานของอุปกรณ์และส่วนควบคุม รวมทั้งการทดสอบ

๒๑๒๑๐๒๐๕๐๗ การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเบรก-คลัตช์

(๐.๕ : ๑.๕)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของน้ำมันเบรกและน้ำมันคลัตช์ การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับน้ำมันเบรกและน้ำมันคลัตช์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำงานของระบบเบรกและการทำงานของระบบคลัตช์ การเสื่อมสภาพของน้ำมัน หรือสาเหตุอื่นๆ ที่ทำให้ต้องเปลี่ยนน้ำมันเบรกและน้ำมันคลัตช์

ปฏิบัติการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเบรกและน้ำมันคลัตช์

๒๑๒๑๐๒๐๕๐๘ การตรวจเช็คและเปลี่ยนกรองอากาศเครื่องยนต์

(๐.๕ : ๑.๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของกรองอากาศ การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับกรองอากาศได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำงานของกรองอากาศ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรองอากาศ สาเหตุ การเสื่อมสภาพของกรองอากาศเนื่องจากผ่านการใช้งานมาทำให้กรองอากาศตัน การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับกรองอากาศ

ปฏิบัติการตรวจเช็คและเปลี่ยนกรองอากาศเครื่องยนต์

๒๑๒๑๐๒๐๕๐๙ การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและไส้กรอง

(๐.๕ : ๒.๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของระบบน้ำมันเครื่องและไส้กรอง การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับระบบน้ำมันเครื่องและไส้กรองได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำงานของของระบบน้ำมันเครื่องและไส้กรอง การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบน้ำมันเครื่องและไส้กรอง สาเหตุจากระบบอื่น สาเหตุการเสื่อมสภาพของน้ำมันเครื่องและไส้กรอง

ปฏิบัติการตรวจเช็คและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและไส้กรอง

๒๑๒๑๐๒๐๕๑๐ การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเกียร์และน้ำมันเพ่องท้าย

(๐.๕ : ๒.๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของระบบเกียร์และระบบเพ่องท้าย การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับระบบเกียร์และระบบเพ่องท้ายได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำงานของของของระบบเกียร์และระบบเพ่องท้าย การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับของระบบเกียร์และระบบเพ่องท้าย สาเหตุจากระบบอื่น สาเหตุการเสื่อมสภาพของน้ำมันเกียร์และน้ำมันเพ่องท้าย

ปฏิบัติการตรวจเช็คและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเกียร์และน้ำมันเพ่องท้าย

๒๑๒๑๒๐๒๐๕๑๑	การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเพาเวอร์ วัตถุประสงค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของน้ำมันเพาเวอร์ การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับน้ำมันเพาเวอร์ได้ คำอธิบายรายวิชา ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำงานของน้ำมันเพาเวอร์ และหลักการทำงานของปั๊มเพาเวอร์ การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบการทำงานของระบบน้ำมันเพาเวอร์ สาเหตุการเสื่อมสภาพของน้ำมันเพาเวอร์ ปฏิบัติการตรวจเช็คและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเพาเวอร์	(๐.๕ : ๒.๐)
๒๑๒๑๒๐๒๐๕๑๒	การเปลี่ยนน้ำมันน้ำและหม้อพัก วัตถุประสงค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับระบบการทำงานของน้ำในหม้อน้ำ การวิเคราะห์ปัญหาอาการที่เกิดขึ้นกับหม้อน้ำได้ คำอธิบายรายวิชา ศึกษาเกี่ยวกับระบบการไหลเวียนของน้ำในหม้อน้ำและหม้อพัก สาเหตุการเสื่อมสภาพของ น้ำในหม้อน้ำและท่อทางต่างๆ ศึกษาหลักการทำงานของปั๊มน้ำ การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับหม้อน้ำ ปั๊มน้ำ ตลอดจนสาเหตุการเสื่อมสภาพของหม้อน้ำ ท่อทางต่างๆ	(๐.๕ : ๐.๕)
๒๑๒๑๒๐๒๐๕๑๓	ปฏิบัติการตรวจเช็คและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันน้ำและหม้อพัก การใช้และบำรุงรักษารถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV วัตถุประสงค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์ การตรวจสอบตามวงรอบหรือทำ การเปลี่ยนวัสดุ ชิ้นส่วนต่างๆ ของรถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV คำอธิบายรายวิชา ศึกษาและปฏิบัติการใช้งานรถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV วิธีการขับรถด้วยความประกายด้วยความประกายด้วยความประกาย ปลอดภัย การตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนและหลังการใช้งานตามระยะเวลาที่กำหนด การตรวจเช็คความตึงแน่นของสายรั้ด หรือที่ยึดจับของถังบรรจุก๊าซ การตรวจหากการรั่วซึมของก๊าซตามข้อต่อ รวมถึงการตรวจเช็คและบำรุงรักษาตามคู่มือ	(๑.๐ : ๒.๐)
๒๑๒๑๒๐๒๐๕๑๔	การปรับแต่งและแก้ไขข้อด้อยเบื้องต้นของรถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV วัตถุประสงค์รายวิชา . เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถปรับแต่งและแก้ไขข้อด้อยเบื้องต้นของรถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV ได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย คำอธิบายรายวิชา ศึกษาและปฏิบัติการปรับตั้งเครื่องยนต์รถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV ที่ใช้ระบบฉีดก๊าซและระบบ ดูดก๊าซ ปฏิบัติการแก้ไขข้อด้อยเบื้องต้นของรถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV	(๒.๐ : ๗.๐)
๒๑๒๑๒๐๒๐๕๑๕	การวัดและประเมินผล	(๐ : ๐)

ผู้จัดทำหลักสูตร
กลุ่มงานพัฒนาฝีมือแรงงาน
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๗ ระยอง

ลงนาม.....
 ผู้เสนอหลักสูตร
 (นายอัคเดช เพื่องพู)
 นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ลงนาม.....
 ผู้เห็นชอบหลักสูตร
 (นายวัฒนະ วัฒนศักดิ์)
 ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม.....
 ผู้อนุมัติหลักสูตร
 (นางดรุณี นิธิทวีกุล)
 ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๗ ระยอง